

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΜΕ ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΤΟ ΦΟΥΡΦΟΥΡΑ

ΚΡΗΤΗ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟΥ

Αγ. Παύλος

Ο ΦΟΥΡΦΟΥΡΑΣ

Στη νοτιοδυτική πλευρά του Ψηλορείτη, στο νομό Ρεθύμνου, απλώνεται η περιοχή του Αμαρίου η οποία αποτελείται από δύο δήμους, της Συβρίτου με έδρα την Αγία Φωτεινή και των Κουρητών με έδρα το Φουρφουρά. Το Αμάρι είναι η κατεξοχήν περιοχή της ριζοβουινιάς του Ψηλορείτη που κρατά τα ακήπτρα της πιο ανόθευτης και αγνής Κρήτης. Μικροί και μεγάλοι οικισμοί προβάλλουν στο Αμαριώτικο τοπίο με τις τόσες αντιθέσεις. Από τη μια ο Ψηλορείτης με τις απότομες κορυφές του και τα αιωνόβια πρινοδάση. Από την άλλη άλλα δύο βουνά, το Κέδρος και η Σάμιτος, οριοθετούν μια πλούσια κοιλάδα σπαρμένη με γεννήματα η οποία δίνει ζωή στην περιοχή. Οι οικισμοί, είτε σκαρφαλωμένοι στις χαράδρες είτε πεδινοί, αποτελούν μια ενδιαφέρουσα παραλλαγή στο κατάφυτο τοπίο.

Σημαντικοί μινωικοί οικισμοί και ευρήματα είναι σπαρμένα παντού μαρτυρώντας την ιστορία του τόπου. Διάσπαρτα σε βουνοκορφές, λαγκαδιές και μονοπάτια βρίσκονται εξωκλήσια πέτρινα, μερικά απ' αυτά τοιχογραφημένα, φανερώνοντας τη βυζαντινή αίγλη του Αμαρίου. Οι κάτοικοι είναι φιλικοί και φιλόξενοι σε αυτόν τον τόπο. Ο Φουρφουράς, πρωτεύουσα του Δήμου Κουρητών απέχει από το Ρέθυμνο 43 χλμ. Σύμφωνα με μια άποψη οφείλει το

ονομά του στον πρώτο οικιστή Φουρφουρά, ο οποίος προερχόταν από γνωστό βυζαντινό οίκο. Το χωριό είναι γνωστό από τον Μπαρότσι (1577), την απογραφή του Καστροφύλακα (1583) και τον Βασιλικάτα (1630). Στη θέση Μούρτζες υπάρχει ο τοιχογραφημένος ναός του Αγίου Γεωργίου.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ - ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Οι οικισμοί του Αμαρίου λιτοί, με πέτρινους ταπεινούς όγκους, είναι ξεκουστοί στην Κρήτη για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική τους και είναι διάσπαρτοι μέσα στις ρεματιές και τις πλαγιές των βουνών. Το δαιδαλώδες οδικό δίκτυο της περιοχής συνδέει τους οικισμούς και προσφέρει υπέροχες εναλλακτικές διαδρομές. Οι βασικές εισοδοί είναι από το Ρέθυμνο στο βορά και νότια από την πεδιάδα της Μεσσαράς μέσω Τυμπακίου. Οδικές αρτηρίες συνδέουν την περιοχή μέσω Αρκαδίου και Σπηλίου με την πόλη του Ρεθύμνου ενώ ο επαρχιακός δρόμος που διασχίζει όλες τις νότιες παρυφές του Ψηλορείτη, οδηγεί στη Γέργερη και το Ζαρό. Εντυπωσιακές είναι οι διαδρομές μέσω Αρκαδίου και Σπηλίου, με την τελευταία μάλιστα να διασχίζει τον ορεινό όγκο του Κέδρους. Πολλοί αγροτικοί και δασικοί δρόμοι σκαρφαλώνουν ψηλά στα γύρω κορφοβούνια, φτάνοντας μάλιστα ελάχιστες εκατοντάδες μέτρα κάτω από την κορυφή του Ψηλορείτη στην περιοχή της Λοχριάς.

Φουρφουράς - Κουρούτες Νίθαυρη - Αποδούλου - Πλάτανος - Λοχριά

Κατευθυνόμαστε νότια από το Φουρφουρά και συναντάμε το κτηνοτροφικό χωριό Κουρούτες που πιθανόν οφείλει το όνομά του στους μυθικούς Κουρήτες. Εδώ υπάρχει καταφύγιο του Ορειβατικού Συλλόγου Ρεθύμνου και είναι ο πιο ομαλός δρόμος για την κορυφή του Ψηλορείτη. Συνεχίζοντας στον κεντρικό δρόμο βρίσκουμε τη Νίθαυρη το χωριό με το προελληνικό όνομα. Πολύ κοντά βρίσκεται η σπήλαιο Νοτική Τρύπα, γνωστό στους λάτρεις της σπηλαιολογίας. Αμέσως μετά βρίσκεται το Αποδούλου όπου υπάρχει μινωική

εγκατάσταση και ο ναός του Αγίου Γεωργίου του Ξιφηφόρου. Λίγο νοτιότερα κατευθυνόμαστε αριστερά και συναντάμε το μικρό οικισμό Βαθειακό με τον τοιχογραφημένο ναό του Αγίου Γεωργίου. Μετά από δύο χιλιόμετρα βρισκόμαστε στον Πλάτανο, την πατρίδα της πρωτοπόρου του γυναικείου κινήματος Καλλιρρόης Σιγανού - Παρρέν. Τελευταίο χωριό του νομού Ρεθύμνου στον δρόμο προς Μεσσαρά είναι η Λοχριά. Από εδώ μπορούμε να συνεχίσουμε για τα χωριά της Πάνω Ρίζας ή να επιστρέψουμε και να κατευθυνθούμε αριστερά μετά το Βαθειακό προς Αγία Γαλήνη για μπάνιο στη θάλασσα.

Βιζάρι - Μονή Ασωμάτων - Αγία Φωτεινή - Μέρωνας - Γερακάρη - Νεως Αμάρι - Οψιγιάς - Μοναστηράκι

Κατηφορίζοντας από τον κεντρικό δρόμο προς Ρέθυμνο στη μέση μιας κατάφυτης κοιλάδας συναντάμε το Βιζάρι. Σημάδι της ακμής που γνώρισε η περιοχή αποτελεί η τρίκλιτη βασιλική του 7ου αιώνα που βρίσκεται στη θέση Ελληνικά. Μέσα στο χωριό υπάρχει εργαστήριο ξυλογλυπτικής, όπου κατασκευάζονται μικροαντικείμενα από ξύλο ελιάς. Συνεχίζοντας βόρεια τον επαρχιακό δρόμο αριστερά μπορούμε να επισκεφτούμε τη Μονή Ασωμάτων. Κοντά στη Μονή στο δρόμο για το Νεως Αμάρι υπάρχουν δυο σημαντικοί από αρχαιολογική άποψη ναοί, η Παναγία η Κερά και η Αγία Άννα. Μετά από ελάχιστη

απόσταση βρισκόμαστε στην Αγία Φωτεινή, την έδρα του Δήμου Συβρίτου. Εδώ υπάρχει μικρή αγορά, κέντρο υγείας, πρατήριο καυσίμων και ταχυδρομείο. Από την Αγία Φωτεινή ανηφορίζουμε προς Μέρωνα, το χωριό με τις πλούσιες πηγές και τις βυζαντινές μνήμες. Ξεχωρίζουν οι τοιχογραφημένες εκκλησίες του Αγίου Νικολάου και της Παναγίας του 13ου και 14ου αιώνα αντίστοιχα. Ο Μέρωνας όπως και το Γερακάρι που ακολουθεί στο δρόμο προς Σπήλι και είναι γνωστά για τα κεράσια και τα βύσσινά τους. Βγαίνοντας από το Γερακάρι κατευθυνόμαστε αριστερά προς τα χωριά του όρους Κέδρος. Συναντάμε το βυζαντινό ναό του Αγίου Ιωάννη Φώτη του 13ου αιώνα. Μετά το Καρδάκι μπορούμε είτε να συνεχίσουμε προς τις Βρύσες - Άνω Μέρος - Άγιο Ιωάννη - Αγία Παρασκευή για να καταλήξουμε στις ακτές του Λιβυκού Πελάγους ή να κατευθυνθούμε αριστερά προς το Νευς Αμάρι, την έδρα της ιστορικής επαρχίας Αμαρίου. Στο χωριό δεσπόζει το λιθόχτιστο καμπαναριό. Στο δρόμο για τον Οψιγιά συναντάμε τον μονόχρωμο κοιμητηριακό ναό του Αγίου Γεωργίου. Κατόπιν συναντάμε το Μοναστηράκι. Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως μινωϊκό συγκρότημα των παλαιοανακτορικών χρόνων. Μέσα στο χωριό υπάρχει ο ναός του Μιχαήλ Αρχαγγέλου του 15ου αιώνα.

ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΔΕΙΤΕ (Ταξίδι στη φύση)

Η περιοχή του Αμαρίου είναι γεμάτη ιδιαιτερότητες. Οι γεωλογικές εναλλαγές είναι έντονες. Οι απότομοι γκρεμοί που εμφανίζονται στις πλαγιές του Κέδρους και του Ψηλορείτη αλλά και οι απομονωμένοι ασβεστολιθικοί όγκοι μέσα στην κοιλάδα του Αμαρίου είναι αποτέλεσμα των ρηγμάτων που τεμάχισαν τα σκληρά πετρώματα ανασηκώνοντας τα βουνά και χαμηλώνοντας τις ρεματιές. Τα νερά αφθονούν και μικροί χείμαρροι ξεχύνονται από τις βουνοπλαγιές για να καταλήξουν βόρεια στον Πρασιανό ποταμό, όπου υπάρχει το φράγμα των Ποταμών ή νότια στον Λιγιώτη ποταμό που ρέει όλο σχεδόν το χρόνο. Ο Πλατύς ποταμός στο Βιζάρι τροφοδοτεί μια λιμνοδεξαμενή που χρησιμεύει για αρδευτικές ανάγκες. Μικρά και μεγάλα φαράγγια δημιουργούν διεξόδους των υδάτων από τα βουνά. Χαρακτηριστικά είναι το φαράγγι της Πατσού, ένα από τα ομορφότερα της Κρήτης με πλούσια βλάστηση και νερά όλο το χρόνο, το φαράγγι στα Πλατάνια με το όμορφο πεζοπορικό μονοπάτι που οδηγεί στην σπηλιά Πάνα καθώς και το εντυπωσιακό για την αγριότητα του φαράγγι των Πρασιών που

αποστραγγίζει τη λεκάνη απορροής του προς βορά. Τα πετρώματα και οι γεωλογικοί σχηματισμοί είναι εντυπωσιακοί. Ασβεστολιθικά και δολομιτικά πετρώματα δεσπόζουν στους γύρω ορεινούς όγκους, ενώ μέσα στην κοιλάδα εμφανίζονται οξιστολιθικά πετρώματα. Στο βόρειο κυρίως τμήμα της περιοχής, αλλά και στην κοιλάδα του Αμαριανού εμφανίζονται επίσης μάργες, άμμοι και άργιλοι πλούσιοι σε απολιθώματα ενώ γύρω από τη Λοχριά τα βασαλτικά πετρώματα με τα κόκκινο-καφέ χρώματα είναι εντυπωσιακά. Τα σπήλαια της περιοχής είναι πολλά και αρκετά δυσπρόσιτα. Χαρακτηριστικά είναι τα σπήλαια του Πάνα στα Πλατάνια, η Νοτική Τρύπα στη Νίθαιρη, του Προφήτη Ηλία στο Γερακάρι, καθώς και το σπήλαιο του Μαργιλέ στις Ελένες, όπου εντοπίστηκαν τα πρώτα ίχνη ανθρώπινης κατοίκησης στο νησί, μαζί με αυτά στο Ιδαίον Άντρον στη Νίδα και στο σπήλαιο του Γερανίου. Στην είσοδο του φαραγγιού της Πατσού υπάρχει ο σπηλαιώδης ναός του Αγίου Αντωνίου που στην αρχαιότητα ήταν ιερό του Κραναίου Ερμή. Στην περιοχή υπάρχει πληθώρα ανεξερεύνητων και αναξιοποίητων σπηλαίων όπως το Συριάκι στον Πλάτανο και η Λέσκα στο Φουρφουρά.

Το Αμάρι είναι σίγουρα από τις πιο ενδιαφέρουσες κλωριδικά περιοχές του Ψηλορείτη. Το φαράγγι της Πατσού είναι ένας μικρός βοτανικός κήπος, με πλούσια βλάστηση από γιγάντια πλατάνια μέχρι μικροσκοπικές σολένοψις και από αζιλάκες μέχρι ενδημικά βερμπάσκο. Ο Πλατύς ποταμός φιλοξενεί στις όχθες του πλατάνια και μυρτιές. Προχωρώντας ανατολικότερα, προς το χωριό Θρόνος, στις άκρες των δρόμων ανθίζει την άνοιξη το βαλσαμόχορτο, πρώτη ύλη για το περίφημο βαλσαμόλαδο, ενώ πολλά λιβάδια είναι «στρωμένα» με φανταχτερές κόκκινες και μπλε ανεμώνες. Οι λόφοι και τα χωράφια είναι γεμάτοι από μικροσκοπικά «μελισσάκια». Στο οροπέδιο Ιούς Κάμπος τα λιβάδια γεμίζουν την άνοιξη από τις κόκκινες ενδημικές τουλίπες της Κρήτης (είναι το μόνο μέρος στο νησί που υπάρχουν).

Την άνοιξη ανθίζουν επίσης ίριδες, ανθεμίδες, άγριο λινάρι, ενώ το καλοκαίρι εντυπωσιάζουν οι «τερατώδεις» δρακωντιές. Στο δρόμο για την κορυφή του

Ψηλορείτη που ξεκινά από το χωριό Κουρούτες και συνεχίζει μέχρι την τοποθεσία «Τουμπωτός Πρίνος» στα χαμηλά ξεχωρίζουν τα λούπινα, διάφορες ορχιδέες και η ενδημική βαλεριάνα, ενώ στο μονοπάτι για την κορυφή αξίζει να θαυμάσει κανείς τους ανθισμένους ακανθολίμονες, και αν είναι τυχερός, το ενδημικό και σπανιότατο ιμαντόγλωσσο. Η αφθονία νερών στην κοιλάδα του Αμαρίου, δημιουργεί συνθήκες για πλούσια πανίδα, αυξάνοντας κατακόρυφα τη σημασία της για τους πληθυσμούς πολλών ζώων του Κέδρους, της Σάμιτου και του Ψηλορείτη, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες. Όλα τα σημαντικά μεγάλα αρπακτικά πουλιά που φωλιάζουν στον ορεινό όγκο του Ψηλορείτη και του Κέδρους χρησιμοποιούν τις απότομες και ψηλές πλαγιές των βουνών αυτών για ορμητήριο και τρέφονται είτε στις βόρειες ομαλές κλιτύς του Μυλοποτάμου είτε στην κοιλάδα του Αμαρίου. Σημαντικές παρουσίες πάνω από την κοιλάδα είναι ο γυπαετός, το όρνιο, ο χρυσαετός, ο σπιζαετός, οι πετρίτες και οι γερακίνες. Σε δεύτερο σημαντικό σημείο για την ορνιθοπανίδα της περιοχής έχει εξελιχθεί τα τελευταία χρόνια και η λιμνοδεξαμενή του Βιζαρίου, η οποία (λόγω των μεγάλων πληθυσμών από ιπτάμενα έντομα που συνηρεί) φαίνεται

να ευνοεί και πέντε τουλάχιστον προστατευόμενα είδη νυκτερίδων. Στην κοιλάδα μπορούμε να συναντήσουμε όλα σχεδόν τα αμφίβια και ερπετά του νησιού (κρητικός βάτραχος, πράσινος φρύνος, δενδροβάτραχος, πράσινες σαύρες, σαμιαμίθια, λιακόνια και τα τέσσερα φίδια της Κρήτης). Σημαντικότερο τέλος θεωρείται ολόκληρη η περιοχή του Αμαρίου, για τον πληθυσμό του κρητικού αγριόγατου. Οι πλαγιές από τις Κουρούτες ως το δάσος Ρούβια ήταν και ο βιότοπος που για πρώτη φορά, το 1996 επιβεβαιώθηκε επιστημονικά από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης η παρουσία του ζώου στο νησί, έπειτα από την αρχική περιγραφή του πριν περίπου έναν αιώνα.

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΜΥΘΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Στο ιερό βουνό του Κρηταγενοῦς Δία οι Κουρήτες, αρχαίοι πολεμιστές και πρωτοχορευτές, φύλαγαν κρυμμένο το μυστικό της γέννησης του βασιλιά των θεών χτυπώντας τις ασπίδες τους, χορεύοντας πολεμικούς χορούς οι οποίοι αποτελούν τις ρίζες των Κρητικών χορών. Ο τόπος που ο μύθος έσμιξε με την ιστορία συνέχισε να σφύζει από ζωή και να δημιουργεί πολιτισμό. Στις Ελένες υπάρχει διαπιστωμένη κατοίκηση από τη νεολιθική εποχή. Στο Αποδούλου αποκαλύφτηκε σημαντικός μινωικός οικισμός ενώ στο Μοναστηράκι εντυπωσιακό είναι το κτηριακό συγκρότημα των παλαιοανακτορικών χρόνων (2000-1700 π.Χ.). Στο σπήλαιο του Αγίου Αντωνίου, στην είσοδο του φαραγγιού της

Πατσού, κατά την αρχαιότητα λατρευόταν ο Κραναίος Ερμής. Η αρχαία Σύβριτος, το σημερινό Θρόνος, παρουσίασε ακμή από τη Γεωμετρική εποχή ως την πρώτη Βυζαντινή περίοδο. Σε όλες τις ιστορικές περιόδους το Αμάρι ανέδειξε επιφανείς ανθρώπους. Κατά τη Β' Βυζαντινή περίοδο και την ενετοκρατία έζησαν ευγενείς άρχοντες όπως οι Βλαστοί, οι Καλλέργηδες, οι Βαρούχες και οι Χορτάτζηδες. Στο Αμάρι γεννήθηκε ένας απ' τους πρωτεργάτες της Φιλικής εταιρείας, ο Μανουήλ Βερνάρδος ο Κρης. Κατά τη νεότερη ιστορία το Αμάρι ήταν το κέντρο της αντίστασης στην Κρήτη. Οι Χριστιανοί της Αμπαδιάς έζησαν την πιο σκληρή καταπίεση από τους τουρκοκρητικούς της περιοχής. Οι κάτοικοι του Αμαρίου γνώρισαν τη θηριωδία των ναζι εξαιτίας της συμμετοχής τους στην Εθνική Αντίσταση με αποκορύφωμα το ολοκαύτωμα των χωριών του Κέδρους τον Αύγουστο του 1944. Στο Μοναστηράκι υπάρχει μία από τις σημαντικότερες αρχαιολογικές θέσεις σε ολόκληρο τον νομό Ρεθύμνου. Πρόκειται για ολόκληρο κτηριακό συγκρότημα των παλαιοανακτορικών χρόνων (2000-1700 π.Χ.). Στο Αμάρι εντυπωσιάζει το πλήθος των χριστιανικών μνημείων όλων τύπων και όλων των εποχών. Οι βασιλικές στη Σύβριτο (Θρόνος) και το Βιζάρι υποδηλώνουν την πρώιμη ανάπτυξη του χριστιανισμού, καθώς και την ύπαρξη αρχαίας επισκοπής στην περιοχή.

Μοναστήρια

Η βυζαντινή Μονή Ασωμάτων η οποία ήκμασε κατά την ύστερη ενετοκρατία και την τουρκοκρατία ενώ στα μέσα του εικοστού αιώνα μετατράπηκε σε γεωργική σχολή, σήμερα αναστηλώνεται και γίνονται προσπάθειες να επαναλειτουργήσει ως μοναστήρι. Ο Άγιος Αντώνιος στο Βένι, κοντά στις Βολιώνες που είναι μετόχι της ιστορικής Μονής Αρκαδίου, αποτελεί θρησκευτικό κέντρο της περιοχής και προσελκύει μεγάλο αριθμό προσκυνητών κατά το Δεκαπενταύγουστο. Σημαντικό μοναστήρι υπήρξε ή έρημη σήμερα Μονή Καλόειδαινας στο Άνω Μέρος.

Εκκλησίες

Ο ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Θρόνος είναι χτισμένος πάνω σε παλαιοχριστιανική βασιλική. Σήμερα μπορούμε να δούμε υπολείμματα από τα μωσαϊκά του παλαιού ναού. Στο Βιζάρι και σε απόσταση 2 κιλ. από το χωριό βρίσκεται τρίκλιτη παλαιοχριστιανική βασιλική του 7ου αιώνα, η οποία καταστράφηκε σε αραβική επιδρομή κατά τον 9ο αιώνα. Κοντά στη Μονή Ασωμά-

των βρίσκεται ο βυζαντινός ναός της Παναγίας της Κεράς με υπολείμματα τοιχογραφιών του 13ου αιώνα. Η εκκλησία της Αγίας Άννας κοντά στο Νευς Αμάρι φέρει κτητορική επιγραφή του 1225 και είναι ο παλαιότερος χρονολογημένος ναός στην Κρήτη. Ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος στην τοποθεσία Φώτης στο Γερακάρι, καμαροσκέπαστος με τρούλο που διασώζει τοιχογραφίες του 13ου αιώνα. Ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει το ναό της Αγίας Παρασκευής Αμαρίου, τη Μονή Ασωμάτων της Παναγίας στο Μέρωνα του 14ου αιώνα και το ναό του Αγίου Γεωργίου του Ξιφηφόρου στο Αποδούλου (14ου-15ου αι.). Στο δυτικό τοίχο του ναού της Παναγίας στην Αγία Παρασκευή σώζεται παράσταση που εικονίζει τον κτήτορα Γεώργιο Βαρούχα με τη σύζυγό του (1516). Ιδιαιτέρου κάλλους και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος είναι οι ναοί του Αγίου Ονουφρίου στη Γένα και του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στο Μοναστηράκι.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Το Αμάρι είναι προορισμός που μπορεί να προσφέρει διακοπές αναζήτησης γεύσεων, αρωμάτων και αισθήσεων. Είναι ο τόπος που σε καλεί να γνωρίσεις την κρητική φύση και παραδοσιακή ζωή. Οι τουριστικές υποδομές στην περιοχή Αμαρίου κάνουν δειλά τα βήματά τους πάντα με προοπτική της ήπιας τουριστικής ανάπτυξης. Αγροτουριστικοί ξενώνες και μικρά καταλύματα και ενοικιαζόμενα δωμάτια μπορούν να εξυπηρετήσουν κάποιους επισκέπτες, κατόπιν συνεννόησης. Στον τομέα της εστίασης υπάρχουν αρκετές ταβέρνες διάσπαρτες σε οικισμούς του Αμαρίου που καλοδέχονται τον επισκέπτη για να του προσφέρουν νόστιμα κρητικά εδέσματα. Τα καφενεία στα χωριά όμως αποτελούν πραγματική αποκάλυψη για όποιον τα επισκεφτεί. Μαζί με τον καθιερωμένο καφέ ακολουθεί κουβέντα με τους θαμώνες και έτσι το Αμάρι σε καλεί να το ξαναεπισκεφτείς προσφέροντας αξέχαστη απλότητα και φιλοξενία. Για τους λάτρεις της ορειβασίας το καταφύγιο ανεβαίνοντας από τις Κουρούτες στην περιοχή Τουμπωτός Πρίνος, είναι έτοιμο να εξυπηρετήσει τους επισκέπτες κατόπιν συνεννόησης με τον Ορειβατικό Σύλλογο Ρεθύμνου.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ

Το Αμάρι είναι ένας τόπος με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μια και βιώνει ρυθμούς της κρητικής παράδοσης πέρα από το χρόνο. Είτε με την απλότητα που ο λαός μας γιορτάζει σε κάθε περίπτωση όπως στις κουρές των προβάτων, στο καζάνισμα της τσικουδιάς, στους γάμους και τις βαφτίσεις, είτε με τις μεγάλες γιορτές της χριστιανοσύνης και τις γιορτές των Αγίων που παραδοσιακά αποτε-

λούν μια ευκαιρία που οι άνθρωποι εκκλησιάζονται, προσεύχονται και σμίγουν, με φαγητό και καλό κρασί σε αυθεντικά πανηγύρια. Αυτές οι γιορτές σίγουρα δε λείπουν από το Αμάρι με τις εντυπωσιακές βυζαντινές εκκλησίες διάσπαρτες σε κάθε γωνιά της υπαίθρου, έτοιμες να καλωσορίσουν τον προσκυνητή - επισκέπτη, να ξανανιώσουν μέσα από το φως των κεριών, τη γλυκιά ψαλμωδία και να αναστήσουν αλλοτινές βυζαντινές μνήμες. Ενδεικτικά αναφέρουμε κάποιες γιορτές ξεκινώντας από το καλοκαίρι και το πανηγύρι της Αγίας Μαρίας στις 17 Ιουλίου στο Μοναστηράκι καθώς και τη γιορτή του Προφήτη Ηλία στις 20 Ιουλίου στο όρος Κέδρος. Η ανάβαση στο βουνό αποτελεί θεσμό για τους Αμαριώτες που το επαναλαμβάνουν κάθε χρόνο. Ο Άγιος Αντώνιος στο Βένι, που είναι μετόχι της Μονής Αρκαδίου κάθε χρόνο

τον δεκαπενταύγουστο συγκεντρώνει πολύ κόσμο, όντας ένα από τα φημισμένα πανηγύρια της περιοχής, ενώ η Παναγία στο Μέρωνα είναι η μεγάλη γιορτή στον οικισμό, με πολλές εκδηλώσεις τον Αύγουστο. Η γιορτή της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στο Άνω Μέρος στις 6 Αυγούστου αλλά και του Αγίου Τίτου στις 25 Αυγούστου στο Νευς Αμάρι συγκεντρώνουν πλήθος προσκυνητών καθώς και το πανηγύρι του Γενέσιου της Θεοτόκου στις 8 Σεπτεμβρίου στο Φουρφουρά. Οι δύο Δήμοι του Αμαρίου, Συβρίτου και Κουρητών, οργανώνουν πολιτιστικές εκδηλώσεις σε οικισμούς τα καλοκαίρια, που αγκα-

λιάζονται από τους κατοίκους και τους επισκέπτες. Όμως και το χειμώνα το Αμάρι προσφέρει μια παραδοσιακή γιορτή που είναι ευρύτερα γνωστή σε όλο το νομό Ρεθύμνου. Την Καθαρά Δευτέρα στο Μέρωνα ζωντανεύουν αποκριάτικα δρώμενα. Πολλοί επισκέπτες έρχονται για να απολαύσουν τους λεράδες, την καμήλα, το Χότζα, τον τσαγκάρη, την αρκούδα και τον προξενητή και άλλα παραδοσιακά παιχνίδια. Να ξαναγίνουν κι αυτοί παιδιά και να μεθύσουν με τσικουδιά, χορό και τραγούδι που προσφέρονται άφθονα. Τα τελευταία χρόνια το καλοκαίρι γίνεται παραδοσιακό θέρισμα και αλώνισμα στο Φουρφουρά και στο Μέρωνα που αξίζει να παρακολουθήσει ο επισκέπτης αφού είναι άρτια οργανωμένο από τους ντόπιους.

ΤΙ ΝΑ ΑΓΟΡΑΣΕΤΕ ΦΕΥΓΟΝΤΑΣ

Η περιοχή του Αμαρίου είναι αγροκτηνοτροφική και παράγει αρκετά ντόπια προϊόντα άριστης ποιότητας. Μια βόλτα στο Αμάρι θα ικανοποιήσει εκείνον τον επισκέπτη που αναζητά το ιδιαίτερο. Καλό λάδι, κρασί, τσικουδιά, ντόπια τυροκομικά προϊόντα θα βρείτε κατευθείαν από τον παραγωγό μα και από μαγαζιά των οικισμών. Ονομαστά είναι τα κεράσια και τα βύσσина από το

Γερακάρι. Αν βρεθείτε προς τα εκεί αναζητήστε τυποποιημένο γλυκό κουταλιού, βυσσινάδα και ποτό βύσσινο από τα καφενεία του χωριού. Είναι πραγματικά ιδιαίτερα και ξακουστά τα αμαριώτικα κεράσια, μήλα και αχλάδια και την εποχή που ευδοκίμουν αξίζει να τα προμηθευτείτε. Γνωστή είναι η επίσης η βρώσιμη Αμπαδιώτικη ελιά, προϊόν προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ), η οποία διατίθεται και τυποποιημένη. Στα πιο ορεινά συλλέγονται αρωματικά βότανα. Εξαιρετικής ποιότητας είναι το θυμαρίσιο μέλι του Αμαρίου, μιας και ο τόπος είναι ιδανικός για εκτροφή μελισσών. Πυρήνες λαϊκής τέχνης της περιοχής Αμαρίου από όπου θα μπορούσατε να αγοράσετε κάποιο αναμνηστικό είναι το εργαστήριο ξυλογλυπτικής στο Βιζάρι, το εργαστήριο κεραμικής στο Καλογέρο, το εργαστήριο λιθοξοίας στους Αποστόλους, καθώς και το σιβανάδικο στο Άνω Μέρος. Οι νοικοκυρές διατηρούν ως οικοτεχνική δραστηριότητα το πλέξιμο με το βελονάκι.

Χρήσιμα τηλέφωνα

Δήμος Κουρητών	28330 22070
Δήμος Συβρίτου	28330 22802
Κέντρο Υγείας Αγίας Φωτεινής	28333 40000
Αστυνομικό Τμήμα Αμαρίου	28330 22222
Φυσικό Πάρκο Ψηλορείτη	28340 31606
Ταχυδρομείο Αγίας Φωτεινής	28330 22210
Παγκρήτια Συν. Τράπεζα Φουρφουρά	28330 20200
Φαρμακείο Αγίας Φωτεινής	28330 22777
Δίκτυο "Γη του Ψηλορείτη"	28340 31008
Ορειβατικός Σύλλογος Ρεθύμνου	28310 57766

ΚΟΝΤΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Οι νότιες ακτές της Κρήτης προσφέρουν έξοδο προς την θάλασσα στον επισκέπτη του Αμαρίου. Ανατολικά υπάρχει ο Κόκκινος Πύργος και το Τυμπάκι ενώ στο νομό Ρεθύμνης βρίσκεται η Αγία Γαλήνη με το υπέροχο ψάρι και τις ακρογιαλιές της. Βόρεια από την είσοδο του Αρκαδίου η πρόσβαση προς το Μυλοπόταμο και τη βόρεια Κρήτη είναι εύκολη ενώ για την πρόσβαση στο Ρέθυμνο ακολουθούμε την πορεία του Φράγματος των Ποταμών.

